

Türk Parası Kıymetini
Koruma Hakkında 32
Sayılı Karara İlişin
2008-32/34 Sayılı
Tebliğde Değişiklik
Yapılmasına Dair
Tebliğ

19.04.2022 Tarih ve 31814 Sayılı olarak Resmi Gazete’de yayımlanan 2022-32/66 Sayılı Tebliğe göre, Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ’in 9’uncu fıkrası sonuna “Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.” hükmü eklenmiştir.

Söz konusu tebliğin 15’inci fıkrasında yer alan “kararlaştırılması” ibaresi “kararlaştırılması, ödenmesi ve kabul edilmesi” şeklinde değiştirilmiştir.

Bu itibarla Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ’in 9’uncu fıkrası hükmü “Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür. (Ek cümle:RG-19/4/2022-31814) Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.” Şeklindedir.

Yukarıda yer alan tebliğ hükmüne göre Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve diğer yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırabilecek olup, bu menkul mallara (gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşya) ilişkin ödeme yükümlülükleri ise Türk Parası cinsinden yerine getirilmek zorundadırlar.

Ayrıca Türkiye’de yerleşik kişiler ile Türkiye’de yerleşik olmayan kişileri kendi aralarında akdedecekleri menkul satış sözleşmelerinde ise ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

19.04.2022 tarihi ve bu tarih sonrasında döviz cinsinden düzenlenmiş olan çek vb. ödeme araçlarının Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdettikleri/akdedecekleri menkul satış sözleşmeleri konusu ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde kullanılması mümkün olmayacaktır.

Yukarıda belirtilen tebliğ hükmünde geçen menkul mal ifadesi; gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşyayı kapsamaktadır.

Yapılan değişiklik taşıt satış sözleşmelerini kapsamamaktadır. Bu bağlamda 19.04.2022 tarihi öncesinde veya sonrasında Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri taşıt satış sözleşmelerinde ise sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün değildir. Yani sözleşme bedeli Türk Lirası cinsinden yapılmalı, ödeme Türk Lirası üzerinden yapılmalıdır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ise yukarıda bahsi geçen değişiklikle ilgili olarak 21.04.2022 Tarihinde bir basın açıklaması yayımlamıştır.

Söz konusu açıklama “*Bilindiği üzere, 13.09.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 12.09.2018 tarihli ve 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’da Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri belirli sözleşme türlerinde sözleşme bedelinin ve diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenemeyeceğine ilişkin bazı düzenlemeler yapılmış olup, söz konusu düzenlemeler sonrasında Bakanlığımızca belirlenen istisnalara ise Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğ’in 8’inci maddesinde yer verilmiştir.*

19.04.2022 tarihli 31814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 2008-32/34 sayılı Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2022-32/66 sayılı Tebliğ ile bahse konu 8’inci maddenin dokuzuncu fıkrasının sonuna “Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.” cümlesi eklenmiş, on beşinci fıkrasında yer alan “kararlaştırılması” ibaresi “kararlaştırılması, ödenmesi ve kabul edilmesi” şeklinde değiştirilmiştir.

Bakanlığımızca, Türk parasının kıymetini koruma amacıyla oluşturulan kambiyo mevzuatının temel amacına uygun olacak şekilde, serbest piyasa koşulları çerçevesinde Türk Lirasının kullanımını önceliklendirmeye ve dolarizasyonla mücadeleye yönelik çalışmalara kararlılıkla devam edilmektedir.

Bu kapsamda, söz konusu değişikliklerle; menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedellerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmasına imkân tanıyan istisnanın piyasanın işleyişini ve ticaretin devamlılığını sekteye uğratmamak amacıyla korunması ancak bu sözleşmeler konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesinin ve kabul edilmesinin zorunlu hale getirilmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin ise bu zorunluluktan muaf tutulması hedeflenmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye’de yerleşik kişilerin;

- 1. 19.04.2022 tarihinden önce kendi aralarında akdetmiş oldukları menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 2022-32/66 sayılı Tebliğ’in yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan döviz cinsinden kıymetli evraklar kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmaması,*
- 2. 19.04.2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmaması,*
- 3. Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası’nda döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin*

takası kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmaması hususları Bakanlığımızca uygun bulunmuştur.

Ayrıca,

- Tebliğ’de geçen “menkul” ibaresinin gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşyayı kapsadığının,*
- Yapılan değişikliğin Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdettikleri/akdedecekleri menkul satış sözleşmeleri konusu ödeme yükümlülüklerine ilişkin olması sebebiyle, Türkiye’de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişiler arasında akdedilmiş/akdedilecek menkul satış sözleşmelerine ilişkin ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunluluğunun bulunmadığının,*
- Yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 19.04.2022 tarihi ve bu tarih sonrasında döviz cinsinden düzenlenmiş olan çek vb. ödeme araçlarının Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdettikleri/akdedecekleri menkul satış sözleşmeleri konusu ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde kullanılmasının mümkün olmadığına,*
- Yapılan değişikliğin taşıt satış sözleşmelerinin mevcut durumunu değiştiren bir hüküm içermediğinin, 19.04.2022 tarihinde gerçekleştirilen değişiklik öncesinde olduğu gibi değişiklik sonrasında da Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri taşıt satış sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmasının mümkün olmadığına,*
- 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak yapılan sözleşmelerin, Tebliğ’in 8’inci maddesinin on yedinci fıkrasına tabi olduğunun ve bu sözleşmelere ilişkin yükümlülüklerin 19.04.2022 tarihinde yapılan değişiklik kapsamında olmadığına,*
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının (yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil olmak üzere) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılmasının Tebliğ’in 8’inci maddesinin on sekizinci fıkrası uyarınca mümkün olduğunun ve bu işlemlere ilişkin yükümlülüklerin 19.04.2022 tarihinde yapılan değişiklik kapsamında olmadığına,*
- Tebliğin 8’inci maddesinin diğer fıkralarında yer alan menkul satış sözleşmeleri dışındaki sözleşmelere ilişkin ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden kabul edilmesi ve yerine getirilmesine yönelik herhangi bir değişiklik yapılmadığının ve mevcut istisnaların geçerli olduğunun,*

belirtilmesinde fayda görülmektedir.” Şeklinde.